

UNIOR d.d.
Uprava družbe

Odvetniška družba

Ljubljana 11.4.2022

ZADEVA: Pravno mnenje glede odškodninske odgovornosti organov upravljanja in nadzora v povezavi s pravnimi razmerji z Rhydcom

Spoštovani

Naprošeni smo bili, da podamo naše pravno mnenje glede odškodninske odgovornosti organov upravljanja in nadzora v povezavi s pravnimi razmerji z Rhydcon d.o.o..

Pravna razmerja na katera se nanaša to pravno mnenje so vezana na nakupe in financiranje nakupov lastnih delnic Unior d.d., ki jih je izvedel Rhydcon d.o.o., in ki so bili predmet številnih pravnih postopkov med Rhydcon d.o.o. in Unior d.d..

Upošteva, da naša pisarna ni vodila predmetnih pravnih postopkov, se pri tem pravnem mnenju zanašamo na opise dejanskega stanja in potek postopkov, kot so razvidni in navedeni v pravnih mnenjih Odvetniške družbe Jadek & Pensa z dne 25.11.2019, 4.2.2020, 14.8.2020, 16.12.2020, 19.11.2021 in 27.12.2021.

Partnerji: Aleš Rojs / Grega Peljhan / Robert Prelesnik / Tomaž Ilešič / Matija Testen / David Premelč / Bojan Šporar / Sergej Omladič / Gregor Pajek / Blaž Hrastnik / Ana Grabnar Crnčec / Aljoša Krdžić / Jakob Ivančič

Odvetniška družba Rojs, Peljhan, Prelesnik & partnerji o.p., d.o.o., vpisana v sodni register Okrožnega sodišča v Ljubljani, osnovni kapital: 10.416,67 EUR, davčna št.: SI86830708, matična št.: 1362917000, Tivolska cesta 48, 1000 Ljubljana, Slovenija, p.p. 539, T 01 23 06 750, F 01 43 25 123, office@rppp.si, www.rppp.si

RO

Navedeno pravno mnenje se mora v izogib ponavljanju navajanja dejanskega stanja, brati v povezavi z zgoraj navedenimi pravnimi mnenji.

Primarno lahko izpostavimo, da po pregledu zgoraj navedenih mnenj J&P, nimamo nikakršnih pripomb vezanih na pravne zaključke in ugotovitve J&P in se z njimi strinjamo. Če bi predmetna pravna mnenja, ob upoštevanju dejanskega stanja na katero se mnenja opirajo, pripravljali v naši odvetniški družbi, bi prišli do enakih zaključkov.

Mnenje je razdeljeno na tri dele. Prvi del obravnava odgovornost uprave, ki je po ugotovitvah sodišč sklepala pogodbe z Rhydconom, drugi del obravnava odgovornost uprave, ki je vodila pravdne postopke z Rhydcom, tretji del pa obravnava odgovornost nadzornega sveta.

Prvi del: Odgovornost uprave, ki je sklepala pogodbe z Rhydcon d.o.o.

V konkretnih pravnih postopkih so različna sodišča na različnih stopnjah sprejemala diametralno različna stališča. V prvi fazi postopkov so sodišča sprejemala argumente Uniorja in so tožbene zahtevke Rhydcona zavračala. Kasneje pa je prišlo do »preobrata« in je tako Višje sodišče, kot tudi Vrhovno sodišče sprejelo argumente Rhydcona. Bistveno za presojo odgovornosti uprave je odgovor na vprašanje, ali je uprava ob sklepanju posla z Rhydconom delovala protipravno ali ne. Glede na sodbe pa je odgovor na to vprašanje odvisen od tega, ali je imela uprava pooblastilo skupščine za nakup lastnih delnic, ali ne. Tako Višje sodišče kot Vrhovno sodišče sta ugotovila, da je uprava imela tovrstno pooblastilo na podlagi skupščinskega sklepa. Tovrstnega stališča dejansko ni mogoče več izpodbijati in ga je potrebno sprejeti kot ugotovljeno dejstvo.

Vprašanje je bilo tudi, ali lahko uprava na podlagi skupščinskega sklepa kupuje lastne delnice preko tretje osebe in ali je tak posel veljaven. Glede na določila ZGD-1 se lahko lastne delnice kupujejo ali direktno ali preko tretje osebe in ZGD-1 ta razmerja izrecno dopušča in tudi ureja. Glede tega tako ne more biti nikakršnega dvoma, da je imela uprava pooblastilo za nakup lastnih delnic preko tretje osebe.

Uprava tako s samim nakupom ni naredila ničesar, kar bi ji bilo prepovedano ali kar bi lahko bilo ocenjeno ali obravnavano kot neskrbno ravnanje. S tem je izključena protipravnost dejanja uprave in njena odškodninska odgovornost.

Pojavljala so se tudi vprašanja glede cene nakupa delnic in spreminjanja borzne cene delnic. Glede tega velja že ustaljena sodna praksa, da se gibanja cen delnic vnaprej ne da zanesljivo predvidevati. Cena gre lahko v prihodnosti navzgor ali navzdol in tako gibanje je del normalnih poslovnih rizikov, zaradi česar se zoper upravo ne more uveljavljati odškodninske odgovornosti.

P. Q.

Pojavljala so se tudi vprašanja ali bi bil g. Korošec lahko odgovoren na podlagi »pomanjkljive« predaje poslov g. Hrastniku, ter da je g. Hrastniku glede razmerij z družbo Rhydcom podal napačne ali pomanjkljive informacije. Posledično bi lahko prišlo do napačnih odločitev (oz. neinformiranih odločitev) nove uprave vezano na vodenje/branjenje in nadaljevanje pravnih postopkov in s tem nastanka škode v obliki zamudnih obresti in pravnih stroškov. Dejanska stanja glede obstoja dogovorov in značaja razmerij so sodišča ocenjevala na podlagi določenih pisnih dokazov (ki jih je bilo malo) in na podlagi pričanj. Pri tem so v različnih fazah različna sodišča (beri sodniki) prihajali do različnih dokaznih ocen. Enkrat v korist Uniorja in drugič v korist Rhydcona. Sodišče izvede svojo oceno na podlagi proste ocene dokazov po njihovi izvedbi. Zelo pomemben del je tudi zaslišanje prič in ocena njihove verodostojnosti, sodnik pa priče zasliši neposredno. Že samo dejstvo, da so različna sodišča v različnih fazah podala različno dokazno oceno, pomeni da so možne povsem diametralno nasprotno odločitve, ocene in interpretacije. Na podlagi tega dejstva je po našem mnenju (brez nekih novih trdnih dokazov) praktično nemogoče dokazati protipravnost ravnanja g. Korošca.

Na podlagi navedenega je naš zaključek, da ne obstaja odškodninska odgovornost uprave, ki je sklepala pogodbe z družbo Rhydcon glede nakupa lastnih delnic. V primeru, da bi se sedanja uprava odločila za sprožitev tovrstnih postopkov, bi se lahko pojavilo vprašanje njene odgovornosti zaradi neupravičeno povzročenih stroškov.

Drugi del: Odgovornost uprave, ki je vodila pravdne postopke z Rhydconom

V okviru tega se lahko presoja odgovornost uprave glede vprašanja ali bi morala zahtevati odškodninsko odgovornost g. Korošca in odškodninsko odgovornost, ker se je spustila v pravdne postopke.

Ob gornji ugotovitvi (prvi del), da ni podana odškodninska odgovornost g. Korošca, tudi ne more biti odškodninske odgovornosti uprave, ki zoper njega ni sprožila postopkov.

Pri presoji pravilnosti ali protipravnosti dejanj uprave, ki se je z družbo Rhydcon spustila v pravdne postopke in ni priznala zahtevke Rhydcoma, je potrebno upoštevati informacije, ki jih je imela uprava, skrbnost njene presoje glede vodenja postopkov in odločitve sodišč glede sporov z Rhydconom.

Uprava mora pri odločitvi ali se bo spustila v določen pravdni spor ali ne in ali ga bo nadaljevala ravnati skrbno in mora pretehtati svoje odločitve glede na informacije, ki jih poseduje ali jih lahko pridobi v določenem trenutku. Pri tem je potrebno upoštevati tudi, da uprava družbe ni usposobljena, niti se od nje ne more zahtevati, da bi bila strokovnjak na pravnem ali pravdnem področju.

P.O

V konkretnem primeru je uprava za sodne postopke angažirala eno od vodilni odvetniških družb v Sloveniji (Jadek & Pensa), s čemer je vsekakor izkazala zadostno skrbnost.

Uprava je od odvetniške družbe tekom postopka zahtevala tudi različna mnenja in ocene in je postopala v skladu z ocenami in nasveti odvetniške družbe, ki je Unior d.d. zastopala v postopkih.

Poleg tega je uprava mnenja odvetniške družbe preverjala tudi pri naši odvetniški družbi.

Če ob tem upoštevamo še potek postopka in diametralno različne presoje sodišč, na podlagi katerih bi šla lahko končna odločitev v eno ali drugo smer, ob čemer je bila končna odločitev odvisna ne samo od rešitve pravnih vprašanj, ampak tudi dejanskih vprašanj, ki so se reševala tudi s pričanji, lahko zaključimo, da je uprava ravnala skrbno.

Poleg tega je uprava v času trajanja postopkov z namenom zmanjšanja rizikov in potencialne škode, sklenila dogovor z Rhydcon (Sporazum o zmanjševanju tveganj z dne 15.12.2016).

Prav v primeru, če se uprava ne bi odločila za branjenje zahtevkov v pravnem postopku, bi ji na podlagi takrat znanih dejstev lahko očitali neskrbno ravnanje.

Pojavljalo se je tudi vprašanje ali bi si morala uprava prizadevati oz. celo skleniti poravnavo z Rhydconom. Če bi uprava sklenila tovrstno poravnavo (v kateri bi vsekakor moral Unior plačati celotno terjatev in vsaj neke obresti), bi Unior izgubil možnost, da v pravnih postopkih uspe. Glede na dejstva, ki jih je v pravnih postopkih uveljavljal Unior in tudi različne odločitve sodišč, bi bila po našem mnenju sklenitev take poravnave zelo sporna. V primeru sklenitve take poravnave bi se lahko pojavilo resno vprašanje skrbnosti. V tem oziru je naša ocena, da je uprava Unior d.d. ob upoštevanju vseh okoliščin ravnala pravilno in s tem ohranila možnosti, da bi v pravnih postopkih dosegla ugodnejši izid. Ko se je glede na odločitev Vrhovnega sodišča in posledično odločitev sodišč izkazalo, da Unior d.d. v pravnih postopkih ne bo uspel, je Uprava za zadnji del zahtevkov sklenila poravnavo, s čemer je zmanjševala potencialno škodo, ki bo jo predstavljali sodni stroški in zamudne obresti.

Glede na navedeno je naše mnenje, da upravi ni mogoče očitati neskrbnosti. Celo nasprotno. Glede na angažma in izbiro odvetnikov, pridobivanje raznih mnenj tekom postopka (tudi prof. Podobnika) in preverjanja teh mnenj (drugo mnenje) je uprava ravnala celo nad zahtevanimi standardi skrbnosti.

V ravnanju uprave tako ne vidimo nikakršnih elementov protipravnosti, zato tudi ne more biti odškodninske odgovornosti uprave.

Tretji del: Odgovornost nadzornega sveta

Že samo na podlagi dejstva, da ni podana odgovornost prejšnje in sedanje uprave, tudi ne more biti podana odgovornost nadzornega sveta. Tudi če se nadzorni svet s konkretno problematiko sploh ne bi ukvarjal.

V konkretnem primeru pa se je nadzorni svet intenzivno ukvarjal s predmetno problematiko in jo je obravnaval na več sejah. Nadzorni svet je zelo aktivno zahteval tudi razna pojasnila in

pridobitev pravnih mnenj, ter izjav/mnenj odvetniške družbe Jadek&Pensa, profesorja Klemna Podobnika (po izbiri nadzornega sveta) in tudi naše odvetniške družbe.

Nobeno izmed mnenj in izkazovalo odgovornosti (protipravnega ravnanja) prejšnje ali sedanje uprave, tako nadzorni svet tudi ni imel temelja, da bi zahteval ali sprožil postopke zoper prejšnjo ali sedanjo upravo.

Nadzorni svet je vsekakor zelo skrbno opravil svoje dolžnosti s tem, ko je o zadevi večkrat razpravljal in glede odgovornosti tudi zahteval pravna mnenja. Glede na to, da gre pri presoji odgovornosti za zahtevna pravna vprašanja, od nadzornega sveta več tudi ni za pričakovati oz. kaj več tudi ne bi mogel storiti.

V ravnanju nadzornega sveta tako ne vidimo nikakršnih elementov protipravnosti, zato tudi ne more biti odgovornosti bivših ali sedanjih članov nadzornega sveta.

S spoštovanjem

Odvetnik Grega Peljhan

Odvetniška družba Rojs, Peljhan, Prelesnik & partnerji o.p., d.o.o.

ROJS PELJHAN PRELESNIK
& PARTNERJI

Rojs, Peljhan, Prelesnik & partnerji o.p., d.o.o.
Tivoljska cesta 48, 1000 Ljubljana, Slovenija